

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Прев 873/2024
29.05.2025. године
Београд

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Татјане Матковић Стефановић, председника већа, Татјане Ђурица, Весне Мاستиловић, Татјане Миљуш и Јасмине Стаменковић, чланова већа, у правној ствари тужилаца 1) АА из ..., 2) ББ из ..., 3) ВВ из ..., 4) ГГ из ... и 5) ДД из ..., чији је заједнички пуномоћник Борис Штајнер, адвокат из ..., против туженог ЂЂ из ..., кога заступа пуномоћник Драган Симић, адвокат из ..., одлучујући о ревизији туженог, изјављеној против пресуде Привредног апелационог суда Пж 5143/23 од 06.06.2024. године, у седници одржаној дана 29.05.2025. године, донео је

РЕШЕЊЕ

НЕ ДОЗВОЉАВА СЕ одлучивање о ревизији туженог као изузетно дозвољеној.

ОДБАЦУЈЕ СЕ као недозвољена ревизија туженог, изјављена против пресуде Привредног апелационог суда Пж 5143/23 од 06.06.2024. године

Образложење

Пресудом Привредног суда у Новом Саду П 342/2023 од 30.06.2023. године обавезан је тужени да тужиоцу АА исплати износ од 459.499,21 динар са законском затезном каматом од 30.09.2017. године до коначне исплате и износ од 585.402,53 динара, тужиоцу ББ износ од 587.874,35 динара са законском затезном каматом од 30.09.2017. године до коначне исплате, износ од 30.640,15 динара са законском затезном каматом од 31.12.2010. године па до коначне исплате и износ од 652.945,19 динара, тужиоцу ВВ износу од 266.960,08 динара са законском затезном каматом од 30.09.2017. године до исплате и износ од 346.848,48 динара, тужиоцу ГГ износ од 1.074.429,68 динара са законском затезном каматом од 30.09.2017. године до коначне исплате и износ од 1.338.446,54 динара и тужиоцу ДД износ од 183.722,07 динара, као и да тужиоцима исплати износ од 847.100,00 динара са законском затезном каматом од 22.12.2018. године до коначне исплате (на име трошкова поступка досуђених пресудом Основног суда у Новом Саду П1 2684/17 од 14.12.2017. године), те да тужиоцима накнади трошкове поступка у износу од 1.238.875,00 динара.

Пресудом Привредног апелационог суда Пж 5143/23 од 06.06.2024. године одбијена је жалба туженог и потврђена првостепена пресуда Привредног суда у Новом Саду. У ставу II изреке, који није предмет одлучивања по ревизији, одбијена је жалба

туженог и потврђено решење Привредног суда у Новом Саду П 342/23 од 17.11.2022. године (решење о плаћању такси).

Против правноснажне другостепене пресуде, у ставу I изреке, тужени је благовремено изјавио ревизију, због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права, са позивом на одредбу члана 404. ЗПП, указујући да би побијана другостепена пресуда, уколико би опстала, могла да се користи као судска пракса у другим предметима и доведе до тога да сва дуговања привредног друштва „ЕЕ“ доо падну на овде туженог као његовог оснивача. Стога предлаже да Врховни суд преиначи побијану пресуду или да исту укине и предмет врати другостепеном суду на поновно одлучивање.

Тужбеним захтевом тражено је да се обавезе тужени, као једини члан бившег послодавца тужилаца, да исплати потраживања тужилаца из радног односа, која потичу из 2008, 2009. и 2010. године, а досуђена су правноснажном и извршном пресудом Основног суда у Новом Саду П1 2684/17 од 14.12.2017. године. Тужба, је зснована на тврдњи о злоупотреби правила о ограниченој одговорности и пробоју правне личности. Након што је, у току поступка, послодавац тужилаца „ЕЕ“ доо брисан из регистра привредних субјеката дана 14.07.2022. године услед спроведеног поступка принудне ликвидације, тужба је заснована и на законом установљеној одговорности контролног члана брисаног друштва.

Према утврђењу нижестепених судова, привредно друштво „ЕЕ“ доо ... чији је једини члан и законски заступник био овде тужени, донело је Одлуку о оснивању привредног друштва „ЖЖ“ доо У новоосновано друштво, као оснивачки улог, унета је целокупна непокретна имовина оснивача „ЕЕ“ доо Удео у новооснованом предузећу уступљен је предузећу „ЗЗ“ из ..., уз накнаду од 1.200.000 евра. Купац је на рачун привредног друштва „ЕЕ“ доо исплатио износ од 330.000 евра, док је износ од 500.000 евра уплаћен на рачун овде туженог, sukcesивним уплатама извршеним у периоду од 30.12.2011. године до 21.12.2012. године. Послодавац „ЕЕ“ доо, брисан је из регистра привредних субјеката дана 14.07.2022. године, услед спроведеног поступка принудне ликвидације. Нижестепени судови утврђују да су тужиоци за злоупотребу правила о ограниченој одговорности сазнали тек из налаза вештака у овом поступку, којим је утврђено да је износ од 500.000 евра на име купопродајне цене удела привредног друштва „ЕЕ“ доо, извршен на рачун овде туженог, при чему је последња уплата извршена 21.12.2012. године. Како сагласно тако утврђеним чињеницама није претекао ни субјективни рок од 6 месеци ни објективни од 5 година за подношење тужбе, налазећи да је тужени злоупотребио правило о ограниченој одговорности тако што је умањио имовину привредног друштва „ЕЕ“ доо тиме што примљени износ дела купопродајне цене није пренео на рачун друштва, што значи да је имовином друштва располагао на начин да оштети повериоце - овде тужиоце као бивше запослене, нижестепени судови обавезали су туженог да тужиоцима исплати потраживања из радног односа досуђена пресудом Основног суда у Новом Саду П1 2684/17 од 14.12.2017. године. Нижестепени судови образлажу да је тужени и као контролни члан у поступку принудне ликвидације брисаног привредног друштва „ЕЕ“ доо, а на основу одредбе члана 548. Закона о привредним друштвима, у обавези да тужиоцима измири потраживања.

Имајући у виду чињенице на којима је заснована примена материјалног права у побијаној другостепеној пресуди, Врховни суд је становишта да нису испуњени законски услови да се дозволи одлучивање о ревизији туженог као изузетно дозвољеној. Прво, ревизијом поднетом по основу одредбе члана 404. ЗПП не може да се побија утврђено чињенично стање. Стога су без утицаја наводи ревидента да је погрешно утврђена чињеница да је износ од 500.000 евра на име дела купопродајне

цене за куповину удела привредног друштва „ЕЕ“ доо уплаћен на рачун овде туженог јер је тужени тај износ вратио купцу удела услед раскида уговора. Институт пробоја правне личности регулисан је одредбом члана 18. Закона о привредним друштвима. Наведена одредба у ставу 1. предвиђа да командитор, члан друштва са ограниченом одговорношћу и акционар, као и законски заступник тог лица ако је оно пословно неспособно физичко лице, које злоупотреби правило о ограниченој одговорности, одговара за обавезе друштва. Према ставу 2. исте одредбе сматра се да злоупотреба постоји ако то лице: 1) употреби друштво за постизање циља који му је иначе забрањен, 2) користи имовину друштва или њоме располаже као да је његова лична имовина, 3) користи друштво или његову имовину у циљу оштећења поверилаца друштва, 4) ради стицања користи за себе или трећа лица умањи имовину друштва, иако је знало или морало знати да друштво неће моћи да извршава своје обавезе. Одлуке нижестепених судова засноване су на утврђеној чињеници да је тужени умањио имовину привредног друштва „ЕЕ“ доо, чији је био оснивач и једини члан, тако што није уплатио на рачун друштва део купопродајне цене за пренос удела тог друштва, односно да је користио имовину друштва у циљу оштећења поверилаца друштва. Штавише, Врховни суд сматра да је купопродајна цена требала бити исплаћена на рачун продавца а не његовог оснивача. Осим тога Привредно друштво „ЕЕ“ доо брисано је из регистра привредних субјеката, након принудне ликвидације, дана 14.07.2022. године, а до момента брисања није измирило обавезе према овде тужиоцима. С тим у вези, на основу императивне одредбе чл. 548. Закона о привредним друштвима на коју се се нижестепени судови позвали, тужени као једини – контролни – члан одговара за обавезе брисаног друштва.

Следом реченог побијана одлука у свему је у складу са судском праксом овог суда израженом у многобројним одлукама у којима је одлучивано о пробоју правне личности и законом установљеној одговорности контролног члана за обавезе друштва брисаног у поступку принудне ликвидације. Стога нема потребе за њеним уједначавањем.

Ваља напоменути да промена правног основа по ком се тражи исплата одређеног новчаног износа не представља преиначење тужбе у смислу одредбе члана 200. став 3. ЗПП. Стога, околност да је у току овог парничног поступка дошло до брисања привредног друштва „ЕЕ“ доо ... у поступку принудне ликвидације, уз позивање тужилаца и на тај основ одговорности из одредбе члана 548. став 3. Закона о привредним друштвима, није изискивала никакву сагласност туженог или, како погрешно сматра ревидент, подношење нове тужбе ради наплате утужених потраживања.

Нижестепени судови су по налогу Врховног касационог суда из раније, укидне, одлуке утврдили тренутак сазнања тужилаца за злоупотребу везујући га за тренутак пријем налаза вештака у овом поступку, а радњу злоупотребе за тренутак последње извршене уплате на рачун овде туженог дана 21.12.2012. године, у односу на које датуме су утврђивали благовременост тужбе за пробој правне личности. Но како је тужба заснована и на одговорности контролног члана то рокови из одредбе чл. 18 Закона о привредним друштвима, за ову врсту одговорности, нису пресудни. За ту врсту одговорности битан је рок од три године од дана брисања друштва из регистра у смислу одредбе члана 548. став 4. Закона о привредним друштвима, који очито није истекао.

Стим у вези наводи ревидента о последицама побијане одлуке на одговорност туженог за друге обавезе брисаног друштва су без значаја јер је одговорност контролног члана брисаног друштва (у поступку принудне ликвидације) установљена императивном законском нормом.

Не постоји ни потреба за разматрањем правног питања од општег интереса или у интересу равноправности грађана, као ни за новим тумачењем права.

Из наведених разлога, Врховни суд је одлучио као у ставу првом изреке, применом одредбе члана 404. став 2. ЗПП.

Испитујући дозвољеност изјављене ревизије туженог у смислу одредбе члана 410. став 2., у вези одредбе члана 485. ЗПП, Врховни суд је утврдио да је ревизија туженог недозвољена.

Одредбом члана 28. став 1. ЗПП прописано је да ако је за утврђивање стварне надлежности, права на изјављивање ревизије и у другим случајевима прописаним у овом закону меродавна вредност предмета спора, као вредност предмета спора узима се само вредност главног захтева.

Према одредби члана 30. став 2. ЗПП, ако захтеви у тужби произлазе из разних основа или су истакнути против више тужених, надлежност се одређује према вредности сваког појединог захтева.

Одредбом члана 485. ЗПП прописано је да ревизија у привредним споровима није дозвољена ако вредност предмета спора побијаног дела правноснажне пресуде не прелази динарску противвредност од 100.000 евра, према курсу НБС на дан подношења тужбе.

Тужба у овој правној ствари поднета је 07.08.2017. године, а преиначена дана 16.09.2019. године. Вредност предмета спора највишег побијаног дела пресуде, у односу на тужиоца ГГ, износи 2.412.876,22 динара, што обрачунато по средњем курсу НБС на дан преиначења тужбе износи 20.515,28 евра.

Имајући у виду да вредност предмета спора највишег побијаног дела пресуде не достиже захтевани ревизијски цензус за одлучивање, прописан одредбом члана 485. ЗПП, следи да је ревизија туженог недозвољена у смислу одредбе члана 410. став 2. тачка 5., у вези наведене одредбе члана 485. ЗПП.

Из наведених разлога, Врховни суд је одлучио као у ставу другом изреке, применом одредбе члана 413. ЗПП.

**Председник већа - судија
Татјана Матковић Стефановић, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић